

Đã từng nghe những người thân yêu đã ra đi.

Đã lâu, tôi muốn viết về quãng đời niên thiếu kém may mắn của mình, những vấn

chưa tìm được ngày tháng yên hàn để thực hiện giấc mơ. Chính chiến đã xô đẩy tôi

phiêu bạt khắp nơi. Khi chiến tranh chấm dứt, tôi bị lừa vào các trại tập trung.

Thoát vòng lao lý, tôi phải lang thang nhiều nơi tìm kiếm mưu sinh. Đến những nơi,

tôi vẫn chưa tìm được những chỗ ẩn nấp yên ổn để thu nhận lại những mảnh đời đã

lạc khuất trong quá khứ.

Tôi vẫn không ngừng sinh hoạt. Tu dưỡng tâm hồn, tu dưỡng trí tuệ nhân bản. Chạy trốn ngày mai,

Mình Da Vàng

Tên: Chu Lynh

Thư: Bảy, 29 Tháng 11 Năm 2008 03:16

tôi có thể nghi hoặc về những dự đoán hay toan tính của mình. Những chuyện ngày

qua, tôi tin những tình huống quan trọng quá khứ của bạn đã chứng minh, có thể nhìn mình

đâu đó như con thú ngơ ngác đồng môn, rồi bỗng nhiên hôm thức giấc tiếp tục cuộc

hành trình.

Đã đến lúc tôi cần viết ra câu chuyện của chính tôi mà không mất chút hoài nghi

và sự tình huống quan trọng diu Thình Địch đã xấp xỉ. Tôi nghĩ đây không còn là chuyện

của riêng tôi, mà của một dân tộc chìm đắm trong oan nghiệt một ngàn năm, một

trăm năm, rồi mấy chục năm đằng đẵng mà vẫn chưa có ánh sáng của phôi sinh.

Đêm canh thức vẫn còn thăm thẳm. Những thềm chiếu đưa tiễn đâu đó của buồn tha

dân tộc khi nhìn kỹ, vẫn còn khuỷu gối sông quê hương thêm những đợt

Mười Da Vàng

Tên: Chu Lynch

Tháng: 29, Năm: 1968, Ngày: 11, Giờ: 03:16

sống bị thối nát khác.

Mười bốn cùng tôi ngẩng cổ giông thổi gian, vùi lấp chén xua, vùi nhúng hình ảnh

thối nát đã xóa mờ, nhúng lặn thay vùi còn sống đống trong trí nhớ tôi nhớ vùi a mờ

hôm qua.

Giao thừa năm Mậu Thân, 1968

Thay cho tiếng pháo nổ rộn rã đón chào giờ phút thiêng liêng của một năm mới, là

những đống pháo kích dồn dập của Cộng quân vào khắp nơi trên xã Banmethuot. Có

ngươi và những tiếng pháo giao thừa, không tin chiến tranh có thể nhún tằm dằm

lên trên những tầng dân tộc. Qua máy truyền thanh, tôi biết tin khắp toàn lãnh thổ

miền Nam nằm trong chốt chốt kinh hoàng bởi trận công kích của Bộ quân.

Thốt đầu, các đơn vị đơn trú chủ mặt số thì t h i do pháo kích, nhng sau đó

đồng công h phòng th, bắt đầu phần công mãnh liệt. Công đ t n công

cả đ ch quân gi m đ n sau h n m i ngày giao tranh. Thi u ti p li u, ch u nhi u

t n th t n ng do đ n pháo binh và phần l c oanh kích, Bộ quân đành tháo ch y,

b i nh ng xác chốt la li t quanh vòng đai th xã.

T m sáng, đ n v tôi t ch c l c soát ngoài hàng rào phòng th. Toán pháo binh

tăng công cho đ n v ch m t a đ khá chính xác. H n m i xác đ ch b i r i

rác bên đ c su i. Th t không th tin đ c, nh ng ng i lính n y còn quá tr . Hà

Mình Da Vàng

Tên: Chu Lynch

Tháng: 29 Tháng 11 Năm: 2008 03:16

Mình đã vết đấm nhúng thiêu niên vào chính mình ở miền Nam. Trong khi lúc soát,

tôi chú ý một thân người ở khu vực trong buồng. Thân hình mảnh mai, tay còn ôm

cái túi xách quàng vai dành cho cán bộ. Vũ khí không còn, chắc đang đi đã thu

nhặt được khi rút lui. Ngoài giấy tùy thân của một cán bộ chính yếu, tôi tìm

thấy trong túi áo một cái ví da màu vàng cũ, bên trong là một tấm hình đôi trai

gái, một sau ghi xuống hàng chữ: Hoàng Thanh - Đoàn Thanh - Đoàn.

Trong văn phòng, tôi cũng gặp, dường như khuôn mặt người thanh niên trong ảnh

tôi đã gặp đâu đó trong quá khứ. Khi giao nộp chính mình ở phòng cho mình, không

hiểu sao tôi gặp lại chính cái ví da và tấm hình. Chính cái bóng da thu được đã bọc màu

đỏ chàm may rất khéo, hẳn là một kẻ nghiện của một người con gái tình nguyện yêu lên

đúng. Khuôn mặt người trong ảnh đi vào tâm trí tôi. Hai tuần lễ sau, tôi đã nhận

ra người thanh niên ấy...

1954 Quäng Bình

Bên kia bä vĩ tuyän, nhäng ngày sau khi ký kät Hiäp Đänh Genève.

Qua mät ngäi bà con tín cän, mä tôi biät đäc tin äy Häi Quäc Tä Kiäm Soát Đänh

Chiän cho phép dân chúng di cä vào Nam. Sau khi tin täc äy đäc loan nhanh trong

dân chúng, täng toán bä đäi väi vä đän đóng quân ngay trong làng väi nhiäu máy

móc truyän tin và sách báo. Hä chia täng toán nhä vào ä täng nhà, bät đäu chiän

đäch tuyên truyän, vào Nam là sä chät đäoi trong các träi täp trung cäa Mä-Đänh,

ä äi quê nhà sä đäc Bác và Đäng bäo đäm đäi säng no äm. Hä đäy anh em tôi nhäy

nhäng vũ đäu theo nhäng bài hát nhä :

Mình Da Vàng

Tên: Chu Lynch

Tháng: 11/2008; Ngày: 03/16

Thị trấn tỉnh Việt-Trung-Xô

Đường cày cấy mĩi lo

Đó là tình nguyện lao động

Mĩi tình tràn ngập núi sông có công xây dựng tỉnh Việt-Trung-Xô...

Việt-Miên-Lào bên nhau ta cùng chiến đấu.

Việt-Miên-Lào căm thù đường cày cấy sau...

Hoàng

Cây cà a ta là súng ống.

Rừng núi a ta là áo quần

Thôn quê của ta là chốn trộm ng.

Nông dân của ta là chốn sĩ ...

Họ bị n nhà th thành n i nh y nhót và h i h p. Họ theo sát m tôi m i khi ng i

qua nhà hàng xóm. Họ ki m th o ngay khi th y có hai ng i nói chuy n riêng.

Không nh i các thành ph Hà N i, H i Phòng, làng quê tôi mù t t v i th gi i

bên ngoài, nh t c nh t đ ng c a dân làng đ u b theo dõi đ ch n đ ng m i ý

đ nh r i đ t B c. Đ i v i tôi, vi c g p i ba tôi trên đ t Nam ch là m t gi c

m .

Hoàng Thanh là tên ng i lính tr nh t trong nhà tôi. Anh ta t ra g n gửi b n

Mình Da Vàng

Tên: Chu Lynch

Tháng: 29 Tháng 11 Năm: 2008 03:16

anh em tôi, đôi khi đứa bé ăn còn cho em gái tôi mất chén cơm trưa. Mỗi đêm,

anh ta thường đứng đầu cửa nhà để ngủ mà tôi, nói về những xã hội tập thể

những miền xa xôi như Trung Quốc, Liên Xô. Anh ta còn báo về những cảnh nghèo đói

ở Miền Nam và cảnh đói nghèo mà chết trong các trại tập trung.

Một tuần hai lần, anh bé đi với đứa em tôi đi xem đầu tư đầu tư của làng

trên. Tôi thường sợ hãi mỗi khi nhìn những đàn bà mặc quần áo đen trên khán đài đồng

đặc tuyên án tử hình hay chờ tử o lâu dài những người bà nói là bọn phản động,

đầu tư, cảnh tượng hào ác bá bóc lột nhân dân. Những không hiểu sao hai anh em tôi

lại thường xuyên theo anh bé đi có mặt trong mọi cuộc đầu tư. Sau này, tôi nghĩ

những câu chuyện gần như thần thoại về những người du kích anh dũng chống Pháp

anh ta thường kể trên con đường đi đầu tư đầu tư, đã giúp đứa bé bé bỏng

Mình Da Vàng

Tác Giả: Chu Lynch

Thứ Bảy, 29 Tháng 11 Năm 2008 03:16

tu&#i nh&#i tôi, m&#t đ&#a bé không ng&#i cha bên c&#nh trong nh&#ng ngày b&# v&# n&#i

làng quê quanh năm nghèo đói.

Tôi còn nh&# nh&# in bu&#i đ&#u t&# đ&#a ch&# cu&#i cùng. Khi tôi đ&#n thì đ&#a đi&#m đã

đ&#y &#p ng&#i đ&#n t&# các thôn xã trong vùng. Đó là m&#t m&#nh đ&#t r&#ng ngay trung

tâm làng, đ&#c chia thành nhi&#u lô cho t&#ng thôn. M&#t khán đài đ&#ng sát b&#i tre

có băng ch&# Tòa Án Nhân Dân v&#i nh&#ng cán b&# m&#c đ&# đen l&#m lì đang nhìn xu&#ng

phía dân chúng. Tr&#c m&#t khán đài là nh&#ng gh&# băng dành cho các viên ch&#c thôn

xã, bên trái là vành móng ng&#a b&#ng tre dành cho t&#i nhân, bên ph&#i là khu v&#c

dành cho m&#y ch&#c nhân ch&#ng đ&#c bao quanh b&#ng nh&#ng s&#i dây th&#ng.

Mình Da Vàng

Tên: Chu Lynch

Tháng: 11/2008 03:16

Nhóm chúng tôi, người đàn bà quan trọng nhất của Tòa Án Nhân Dân đứng lên tuyên

bố khai mạc, nói rõ tên của chúng ta. Sau khi bà khi đứng lên, mắt người

đàn ông đứng lên hô to các khẩu hiệu: “Hồng Chí Minh muôn năm! Đả đảo địa chủ! Đả

đả tư sản!” Dân chúng đứng lên gõ gào theo hai chữ muôn năm, đả địa chủ. Trong đêm

tối, âm thanh vang vang trong không gian, dội vào lòng người, khiến tôi rùng mình

sợ hãi. Hoàng Thanh luôn luôn người sát bên tôi như một sự che chắn.

Đã xa, tôi chợt thấy thoáng hai tên du kích đang áp giải mắt người đàn ông

lên tuột, thình thoảng mắt trong hai tên đang báng súng vào lòng người đàn ông.

Sau cùng, tên thứ hai đẩy mình nhón nhón vào trong vành móng ngựa. Ông ta ngã

xuống, nhúng cả người xuống nước. Hai người đèn măng sông không dám sáng đèn soi rõ

khuôn mặt báo cáo. Mắt cán bộ trên khán đài đứng lên để mắt báo cáo trình dài,

Mình Da Vàng

Tên: Chu Lynch

Tháng: 29, Ngày: 11, Năm: 2008 03:16

còn vài phút, nhưng mình nhìn thấy ác, ông ta lại chui vào vành móng ngựa mà la

lên “tên đê a chui này phải đê n t i”. Tôi không nghe người đê a chui nói đê c ti ng

nào, thình thoàng lại khu vực xung, người đàn bà lại kết án ông ta ngoan cố.

Không đê c lên ti ng, người c lại con người b t h nh này lại b m y ch c người

trong khuôn giây thàng làm nhân chứng kẻ nhàng t i ác tày tr i. Sau này m tôi

cho hay h b bu c phải k ra nhàng t i ác t ng t ng nh th .

Trúc khi tuyên án, người đàn bà áo đen lại đàng lên kẻ công n và s khoan hàng

c a Bác và Đàng đ i v i nhàng k có t i bi t ăn năn, nhàng v i nhàng tên đê a chui

ác ôn ph n cách m ng nh Đoàn T n hôm nay phải b tr ng tr đích đáng. Bà tuyên

án t hình người đê a chui. Liên sau đó, r ng người b kích đàng đàng lo t đàng

Mười Da Vàng

Tên: Chu Lynch

Tháng: 11, Năm: 2008 03:16

đây, vung tay lên không, hô to những câu hỏi của người đàn ông trên khán đài.

“Đó đó tên của cha Đoàn Tấn!”

Tôi gật đầu nhìn người lên khố thì m cười. Anh biết tôi không hiểu được chút gì

thì hôm nay của cha bé. Tôi chốc chốc nhìn sâu khố, nhìn cho rõ khuôn mặt

người đàn ông lúc này đang run rẩy bám vào khung tre. Tôi cũng nghe mình nghe lầm,

nhìn lầm. Nhưng là sự thật. Bác tôi, Đoàn Tấn họ và kết án hình.

Trong làng tôi, còn ai hiểu hơn hẳn bác Tấn? Trong giòng họ, có ai săn sóc gia

đình tôi trong những ngày ba tôi bị bắt phải xa ngoài bác Tấn? Vậy mà hôm

nay, bác Tấn là cha cha ác ôn. Mất nên sự hãi chốc chốc khắp toàn thân. Đó là nhiên,

tôi hiểu được rằng những gì đã xảy ra trong những buổi đầu hoàn toàn đối trá

Mình Da Vàng

Tác Giả: Chu Lynh

Thứ Bảy, 29 Tháng 11 Năm 2008 03:16

và bố a đi t. Theo anh bố đi tr về nhà, tôi ng m tắm không nói m t câu. Con

đ ng đê hôm y dài hun hút. Anh ta không hi u bên trong s im l ng c a tôi là

m t tr n b o ng m.

M t ng i bà con đã ti t l cho m tôi hay chính anh bố đi Hoàng Thanh đã làm

vi c v i y Ban Hành Chánh Xã và đ a tên bác tôi vào danh sách đ a ch ph i đ u

t . Tôi nói v i m tôi, h y coi ch ng nh ng anh lính trong nhà mình và m h y

c ng quy t xin cho đ c t gi y vào Nam. Sau m y tháng ch y đôn ch y đáo lên

huy n xu ng xã, h đã ch u cho m và anh em tôi ra đi đ y đ , không nh các gia

đình khác h c tình gi l i m t hai ng i.

Mình Da Vàng

Tên: Chu Lynch

Tháng: 29, Ngày: 11, Năm: 2008 03:16

Ngày ra đi, giọng họ tôi như một đám tang. Tôi vui gặp lại ba tôi phải giấu kín

trong lòng, chỉ có nước mắt tuôn ra. Tôi không thể nào quên được hình ảnh bà cứ

tôi chín mươi tuổi tuột run run chập chững đi bên hông nhà, đôi mắt nhìn vào không

không. Không một giọt nước mắt, nhưng tôi biết bà đang đau đớn tận cùng vì sự

chia ly vĩnh viễn của ông đã chăm sóc bao nhiêu năm trời.

Thật lòng, trước khi ra khỏi cửa phòng làng, tôi thấy anh bước đi Hoàng Thanh

đang đi bên đường cùng vài người khác. Lúc này tôi nhìn anh ta như một bóng

ma cũn phải trốn chạy. Anh ta nói gì đó thật tha thiết với mình tôi như một

vấn đề đáng sợ. Quay qua xoa đầu tôi, anh bước ngoặt khác, nói rằng tính mạng anh

em tôi rồi sẽ bước đi -Đi hành họ đã man cho đến chết trong các trại tập trung.

Tôi rùng mình. Hai khuôn mặt đã in đậm mãi trong ký ức tôi ngày ra đi, bà cứ tôi

Mình Da Vàng

Tên: Chu Lynch

Tháng: 29 Tháng 11 Năm: 2008 03:16

và anh bố đi Hoàng Thanh, mẹ tôi yêu thơ và mẹ tôi đi săn.

Phải mất tháng sau khi đến thành phố Huế, tôi mới gặp lại ba tôi. Ba tôi trở về

sau một cuộc hành quân. Gia đình tôi đã sum họp, nhưng với tôi nó vẫn chưa

đi về quê nhà.

Tuổi thơ, con đường làng, cơn gió buốt mùa đông, cây rau trảng đông lạnh

ngoài đông sau mùa gặt, mái tranh nghèo và những người dân quê đất dào tình thôn

xóm đã chiếm hồn tôi trong ký ức tôi. Tôi thích sưu tầm những bài hát về

quê hương. Mỗi khi hát bài Tôi Yêu Quê Tôi, là tôi nhớ lại con đường nơi tôi đã

sinh ra, mảnh đất nghèo đã nuôi sống tôi. Nhớ đến làng quê

Mẹ Nh Da Vàng

Tên: Chu Lynh

Tháng: 29 Tháng 11 Năm: 2008 03:16

là tôi nhớ đến bà con, nhớ tình bạn thân trên trán bà, rồi biết rằng tôi có thể

khóc đến dạt nước mắt đứa bé. Trong xóm thôn quê tôi thấy chúng như những vũ

điệu Viêt Minh. Chúng nói điệu như những người. Nhưng tôi lại thích kể những câu chuyện

đều từ đời chúng sống.

Ba mẹ tôi gọi tôi vào một phòng ngủ nhỏ. Con đường học vấn của tôi đang đi lên

đều học hành, thì chỉ cần tranh bưng nước dãi. Cuộc sống vất vả thăm nhà, tôi phải

vượt qua những con đường đèo dốc, có khi bị lừa vào rừng cao su nghe “quân giặc

phóng” tuyên truyền, rồi chực bán súng bán chất khi bị kích động như những người vây

hành khách. Hai anh tôi đã vào quân ngũ, ba mẹ tôi kể về những nỗi nhớ của con

đều đất. Mẹ cho ba mẹ tôi ngăn cản, tôi nộp tiền tình nguyện vào trường Bưởi Bình

Thị Đức. Tôi biết điều gì đã thúc đẩy tôi bỏ nghiệp trồng trọt sinh sống vào giò

chiến tranh.

Chiến tranh đã lên đến cao điểm. Càng nhiều tù nhân thất, càng nhiều thanh niên trẻ

bị đưa vào lò thuốc súng. Một bên để bốc hơi và một bên để xâm chiếm. Không nơi

chỗ có tàn phá và hủy diệt. Ngay cả ta chỗ xây dựng thêm thì những người cũng bị tàn

phá và hủy diệt. Miền Nam nhỏ đã chiến thắng trên các mặt trận, những người thất

bị trên các lãnh vực khác. Thay vì tìm hiểu cùng người của chiến tranh, một số

người đi tìm mình trong giòng nước ru ngủ, có vũ lực để hòa nhập những món

thời trang của chợ theo. Tại Hoa Kỳ, những người chỉ trích rút khỏi cuộc chiến

tranh Việt Nam, những trí thức phần chiến bại của họ cũng vì muốn để của công nhân

quốc tế đã đến đến một Hiệp Định mà những người xâm lăng cho Bắc quân và trói tay quân

Mình Da Vàng

Tên: Chu Lynch

Thư: Bảy, 29 Tháng 11 Năm 2008 03:16

lính Miền Nam. Tất cả đã đến đến thăm bạn: làn sóng xâm lăng đã nhuộm đỏ Miền

Nam.

Nhưng gì xảy ra sau đó? Tôi nghĩ đã thấy rõ, nhưng tất cả đã nhuộm màu. Ngay cả

những người thân của ông đến với cuộc chiến cũng đến một cách năm sau. Lập lập

ngồi bên đũa vào các trại tập trung nơi rừng thiêng nước độc. Dân thành phố phải

giao nộp sản phẩm của mình cho kẻ chiến thắng chỉ một tuần lễ lên sân vận động

trên các vùng kinh tế mới đầy máu và vết. Chưa hết, mong tìm thấy một chút

dầu, người ta đã bắt xác trên biển cả, trong rừng sâu. Nhân loại chỉ thấy thấy

trên ngôn ngữ, có chăng là chia sẻ một chút tâm nào đó, để rồi lại tiếp tục

chúng ta nhìn những cánh đàn ông giết người cùng màu da giòng máu. Quê hương

tôi đã tan nát trong chiến tranh, tiếp tục rời ra từng mảnh sau ngày im lặng

súng.

Tôi theo giòng người lưu lạc trên cuộc hành trình của thóm người lưu đầy

Babylone. Ngày rời đất Bảc, tôi chưa hề khôn lớn để khóc cho một người. Ngày

rời quê hương, tôi mang theo cả một trời tang thương và đất nước. Tôi mang theo

hình ảnh những người binh bị đẩy ra khỏi các Quân Y Viện và những tích

trên thân thể đau đớn tâm can phẫn nộ của dân Việt dưới bàn tay tàn ác của

người công sứ. Tôi mang theo hình ảnh ba tôi quỳ gối trên giường bệnh bên

những bác sĩ vô tình đẩy đau xé ruột để sinh thành ra đi trong uất hận.

Và tôi cùng hành trang qua những người, tôi mang theo cả những ngày và với một đất

nước thay da đổi thịt ...

1998. Thở vi n George Mason, Virginia

□

Tôi đánh r̄i m̄t cūn sách khi tīn đ̄n qūy check-out. Tôi nghe đầu đó ai ḡi

tên tôi. B̄o Trâm, cô b̄n cùng l̄p. Đ̄ng bên c̄nh là m̄t cô gái. Cô gái đ̄ tóc

khá dài, khuôn m̄t h̄i ḡy, dáng đ̄p là l̄. B̄o Trâm gīi thīu Hoài Nguyên là

du h̄c sinh t̄ Vīt Nam, đang h̄c tr̄ng Nova.

Chúng tôi làm quen v̄i nhau. Tôi h̄i thăm cô tình hình □ Vīt Nam, cô gái B̄c

đ̄ng nh̄ không s̄t s̄ng tr̄ l̄i. V̄y mà sau đó, cô l̄i nh̄n l̄i đi đ̄ būi

picnic c̄a nh̄ng sinh vīn Vīt Nam t̄i Springfield tháng t̄i. Tôi b̄ng có ý

đ̄nh mūn tìm hīu nh̄ng du h̄c sinh mà ch̄ đ̄ c̄ng s̄n đang ḡi qua hàng lōt.

Tôi nghe nói gia đình họ chưa bao giờ ra mắt sự tiến lên để lo lót cho con cái được

qua đây du học, và bản thân các du học sinh này cũng không để tâm làm được việc

học hành.

Công viên vào để thu chuyển qua màu vàng nhạt khi nhìn thấy thêm sắc sắc. Thiên

nhân nhân đang pha trộn sinh khí mới để thay cho mùa hè u ám, nên người đi

đây cảm thấy sống khoái. Thanh niên Việt Nam dường như trở nên thoải mái hơn dân

bản xứ, vui đùa ríu rít với những người không đồng t. Trên thềm cỏ, bản người

đang bày để ăn thức uống. Hoài Nguyên người bên cạnh không phép mình ăn. Không

nhưng nhìn để người ngừng tiếp chuyển, hôm nay cô có vẻ dần dần và gần gũi hơn. Người

nói chuyển của cô hơi nghiêm trang nhưng thoải mái, không khách sáo như các cô gái

Mẹnh Da Vàng

Tác Giả: Chu Lynh

Thứ Bảy, 29 Tháng 11 Năm 2008 03:16

mi n B c khác. Th y tôi l n tu i, cô b t đ u nh tôi ch d n vài đ i u. Cô đ ang

c n vi c làm bán th i gian đ trang tr i vài chi phí. Tôi c nghĩ đ a s du h c

sinh nh cô đ au có lo l ng chuy n ti n b c.

D n dà, tôi chú ý đ n hoàn c nh đ c bi t c a Hoài Nguyên. Cô m côi cha lúc hai

tu i. M y năm sau đó, m cô b th ng n ng trong tr n không t p c a máy bay M

xu ng thành ph H i Phòng. Sau năm 1975, cô b đ ch ng trình du h c Liên Xô,

đ theo đoàn ng i vào Nam làm vi c trong m t x ng xe đ p Saigon h u lo l ng

cho bà m b th ng. Nh ng cu i cùng, bà đ ra đi vì thi u ph ng ti n ch a tr .

Cô v a theo h c ngành y v a đi làm. Nh m t ng i bà con làm vi c trong chính

qu n, cô xin đ c du h c t i M . Cô cho r ng mình là ng i duy nh t không ph i

t n ti n nhi u đ lo lót cho các cán b ch y đ ch v .

Trong mßt thoßng, tßi bßng mußn quan tßm đßn ngß i con gßi nßy. Tßi mußn gißi

thßu cho cß thßm nhißu ngß i bßn Vißt Nam ß đßy. Tßi hßi mß cß nhß khßng nghe.

Dßng nhß cß đßng suy nghß đßu gßi. Cß ngßp ngßng mßt lßc rßi nßi:

- Chßu mß cßi cha tß nhß, cß mß mß cßng nhß khßng. Chßu phßi lßm vißc vßt vß đß

nußi thßn vß nußi mß. Nhßng chßu khßng nß hßa. Tß bao lßu nay, chßu chß cß mßt

ßc mußn duy nhßt lß tìm đßc ngßi mß cßa bß chßu vß bßc cßt vß lßng.

Tßi bußt mißng:

- Bß chßu cß đß bß đßi khßng?

- Bß chßu lß mßt chßnh trß vißn.

- Bß chßu mßt ß đßu?

Mình Da Vàng

Tác Giả: Chu Lynh

Thứ Bảy, 29 Tháng 11 Năm 2008 03:16

- Dì trong Nam.

- Ở đâu?

- Cháu không rõ. Ngái ta đå n bå cháu måt ở cao nguyên. Bå cháu ra đi lúc cháu

måi hai tußi, nên cháu không biåt måt, càng không biåt gì nhiåu ngoài nhång đåu

må cháu nói.

Tôi đåt ngåt håi:

- Bå cháu tên gì?

- Dì Thanh, Hoàng Thanh. Cô bång xoay qua nhìn tôi ngåc nhiên vå câu håi.

Đåt nhiên tôi liên tång đån quá khå. Tåt Måu Thân Ban Mê Thuåt. Vòng đai phòng

thå đån vå. Xác chåt bên đåc suåi. Chiåc ví da. Tåm månh cåp vå chång måi cåi.

Hoàng Thanh — Đoàn Thå Đånh. Thấy ngåi trong båi råm ba måi năm tråc là cha

Mình Da Vàng

Tên: Chu Lynh

Tháng: 29, Năm: 2008 03:16

Cô a cô bé trộm c m t tôi? K đã ở trong nhà tôi đ ngăn c n gia đình tôi di c

vào Nam? K đã gián tiếp giết bác T n tôi? Tôi không nói m t l i nào sau đó. H t

s c lúng túng, tôi h n Hoài Nguyên cu i tu n, cũng trong công viên n y.

Tôi không tài nào ng đ c đêm đó. Tr c m t tôi c hi n ra ng i lính mi n B c

n m nghiêng, tay còn gi ch t túi v i, khuôn m t nh c nh n ra s phi lý ngay

khi m nh đ n pháo binh ghim vào l ng ng c. T i sao tôi l i nh r m n m t t ng

chi ti t cu c l c soát ngày hôm y? Tôi ch p ch n th y anh ta lăn l n trong vũng

máu, lăn tròn xu ng su i, cán nát c cây, bay lên không r i h xu ng, xoay không

ng ng quanh vành móng ng a b ng tre. Không là c n ác m ng kinh hoàng, nh ng gi c

m đã làm tôi suy nghĩ miên man nh ng ngày sau đó, nh th quá kh xa xăm đang

Mình Da Vàng

Tên: Chu Lynch

Thư: Bảy, 29 Tháng 11 Năm 2008 03:16

tái đi n i. Tòa án Nhân Dân nh lùng sát khí. Rng ng i vung cánh tay lên la

hét hoan hô đ đ o. Nhng ánh m t s hãi. Ng i đ a ch g c xu ng bên vành móng

ng a...

L n đ u tiên, cô đ n công viên mà không có b n bè đi theo. Cô xu ng xe buýt, đi

ch m rãi đ n chi c gh băng d i tàn cây r m. Cô nhìn quanh tìm tôi. Tôi ng i

trong xe quan sát. Trong m t kho nh kh c ng n ng i, m t làn gió v a th i qua hay

m t âm thanh nào đó vang bên tai khi n tôi rùng mình. Có th nào đ a con gái

đang ng i kia chính là gi t máu c a ng i lính c ng s n mà gia đình tôi đã tr n

ch y?

Khi đ n bên Hoài Nguyên, tôi th y cô không còn là đ a con gái tôi g p l n đ u

trong th^o vi^on. Cô kín đáo mà cũng s^on sàng trò chuy^en, xa v^ong nh^ong l^oi g^on

gũi nh^o m^ot đ^oa con. Trên khuôn m^ot cô, ph^ong ph^ot m^ot n^oi bu^on t^o bao gi^o. Ti^ec

thay, tôi l^oi s^op mang đ^on cho cô thêm m^ot n^oi bu^on. Làm sao vào câu chuy^en đây?

Không ch^o là m^ot t^om ^onh đ^o trao l^oi, không ch^o là m^ot cái ch^ot s^o nói ra. Sau

cùng tôi c^ong quy^et đi th^ong vào câu chuy^en.

- Chú s^op nói cho cháu m^ot chuy^en quan tr^ong. Ba m^ooi năm nay, chú gi^o m^ot v^ot

c^oa m^ot ng^oi lính mi^on B^oc đã ch^ot trong tr^on đánh T^ot M^ou Thân ^o cao nguyên.

Chú s^o đ^oa cháu coi, xem có ... liên quan gì đ^on vi^ec tìm ki^em b^o cháu không.

Hoài Nguyên chăm chăm nhìn tôi. Tôi th^oy môi cô m^op máy nh^o h^oi tôi mu^on nói gì.

Tôi lấy túi áo ra chiếu húp. Hình như trong ba mớ i năm qua, tôi không húp

nó ra. Chiếu húp đã theo tôi trên mọi nẻo đường đất nước và sau cùng là chuyến

đi ngàn dặm qua xứ người. Có phải tôi ghét chiếu vì người trong tầm hình có

liên quan đến gia đình tôi hay người khuất mặt mũi dùng tôi như một nhân chứng

và sự phẫn nộ người khác bắt họ như trong cuộc chiến tranh?

Hoài Nguyên cảm lấy chiếu húp và mớ ra. Cô quan sát chiếu ví da, tôi không đoán

được cảm xúc nào rõ rệt trên khuôn mặt. Nhưng khi lôi ra tầm nh, mặt cô biến

sắc, tay cô run rẩy, hai mắt mở tròn. Toàn thân cô bắt đầu ng. Chính tôi cũng sợ

như thế tôi thấy tầm hình lớn đau. Cô dăm dăm nhìn bức hình. Đất liền đôi

mặt cô nhòa đi. Không còn hoài nghi gì nữa, cô đã nhận ra người thân. Nhưng giờ

Mẹ nh Da Vàng

Tác Giả: Chu Lynh

Thứ Bảy, 29 Tháng 11 Năm 2008 03:16

nác mät đua nhau lăn tròn trên má.

Hoài Nguyên cä cä m nác mät bäng cách mím môi läi. Nác mät đang chäy vào tim.

Không biät tôi đã đä cô yên läng bao lâu väi näi đau tôi väa khäi läi. Tôi nhä

nhàng häi:

- Bä mä cháu phäi không?

Cô gät nhä. Mät lúc sau mäi nói trong tiäng nghän:

- Vâng. Thäa chú. Chính bä mä cháu. Cháu cũng có mät täm hình nhä thä trong cuän

Mình Da Vàng

Tên: Chu Lynch

Tháng: 29 Tháng 11 Năm: 2008 03:16

album. Mình cháu nói bức hình chụp mình tháng trước khi cháu theo đoàn xe tiếp

tiếp cho chiến trường miền Nam. Không hiểu sao, khi gặp chú lần đầu, cháu nhìn

đường cái gì đó ngại chú. Cháu thắc mắc không hiểu có gì bí ẩn đã xui khiến cháu

nói chuyện gia đình với chú. Nói cho cháu biết, do đâu chú có chiếc ví và tấm

ảnh của cháu?

- Chú không hiểu tại sao mình lại gặp những kẻ vất vả trong bao nhiêu năm. Đi

đâu chú cũng mang theo. Bây giờ những kẻ vất vả thu được với cháu. Ngày trước chú

làm một việc tình nguyện, những hôm nay lại giúp ích rất nhiều cho cháu.

Tôi nhận ra một điều kỳ lạ. Tại sao Tháng 11 năm 2008 đã không đến chúng tôi gặp nhau

trên quê hương mình mà phải đến một nơi xa lạ? Phải chăng trên mảnh đất này người

chúng tôi dể cảm thông thân phận của nhau hơn. Tôi kể cho cô nghe về cuộc sống

công của công sống vào thị xã Banmethuot. Lúc này cô đã bình tĩnh hơn rồi và chăm

chú ý nghe. Tôi không muốn kể về những ngày bố cô ở trong nhà tôi, những

cuộc đấu tố hay cái chết của bác tôi mà anh ta đã can đảm. Tôi nghĩ chắc phải lúc

đó nói ra.

- Chú còn nhớ đã đi tìm chôn bố cháu không?

- Chú rời Ban Mê Thuot năm 1971, nên không biết tìm chôn bố cháu có gì thay đổi

không. Những chú nhớ rõ đã đi tìm. Đó là một cái hố chôn tập thể chôn năm

ngàn người, phía sau một cái am trên sườn đồi ở Đăc. Cháu ở Ban Mê Thuot nên tìm

Mình Da Vàng

Tên: Chu Lynch

Tháng: 29 Tháng 11 Năm: 2008 03:16

Hôm nay tôi đã sống trong năm 1975 và đi về phía sau Tiểu Khu, họ sẽ

chờ cho. Ngôi nhà được dân chúng đề cao nhưng không ghi tên tuổi người chết. Chú

tin cháu sẽ gặp may mắn.

Chúng tôi im lặng một lúc lâu. Công viên đã vắng người. Chỉ có xuồng trôi nhẹ

vượt ngang cuối cùng như những dải lụa vàng phấp phất lên cơn gió và những bóng người

đấy đó vẫn còn mãi mê chuyện trò.

Trên đường về nhà, tôi nói về con gái yêu lòng của tôi trước tuổi cô, một

lúc ba tuổi sau một tai nạn. Hoài Nguyên lặng nghe tôi kể cái chết kỳ lạ của đứa

con tôi và tự ra thông cảm sâu xa về một mất mát của tôi. Bất ngờ chúng tôi có

một tình cảm mới, cảm thấy gần gũi và dễ dàng nói ra những điều mình nghĩ.

- Cũng như bố cháu, chú cũng là một nhân công địa phương. Chú thì là sau khi

đi công tác, đất nước mình thay vì hàn gòn và xây dựng, lại đi p đ và

đánh mất đi nhiều thứ đã xây dựng được từ hàng thế hệ trước đây. Khi đi công tác

cai trị bằng bạo lực, kẻ bợ n r nhau r i khi đi công tác. Nhân tài cũng ra

đi. Trước khi nói chuyện làm giàu cho đất nước, phải nói chuyện làm giàu

tình dân tộc trước đã. Chính quyền đã không làm điều đó. Đó là cái b t h nh l n

nh t cho đất nước mình.

Chú không tin tưởng lại đất nước mình sẽ khá hơn bởi những người đang nắm giữ

quyền bính trong tay hôm nay. Họ thành công trong việc quản lý con người như

Mình Da Vàng

Tác Giả: Chu Lynch

Thứ Bảy, 29 Tháng 11 Năm 2008 03:16

h<th>t b<i>i trong vi<c> xây d<ng>, k<c> xây d<ng> tình dân t<c>. Mu<n> đ<a> đ<t> n<><c>

đ<i> lên ph<i> có nh<ng> con ng<><i> có ki<n> th<c> và l<><ng> tri. Cháu nên có thêm nh<ng>

ng<><i> b<n> Vi<t> Nam đ< chia s< v< m<t> tinh th<n>. Chú s< giúp đ<><c> đ<i> u<n>y. Đó là

nh<ng> ng<><i> b<n> tr< thành công trên đ<t> M<, nh<ng> h< v<n> mong tr< v< xây d<ng>

đ<t> n<><c>. Ch< ti<c> r<ng> h< v<n> ch<a> th<c> hi<n> đ<><c> hoài b<o> c<a> mình.

T<i> sao v<y> chú? Bây gi< nhà n<><c> s<n> sàng ti<p> đón h< mà.

- M<t> s< ng<><i> đã v< và th<t> v<ng>. H< t<><ng> r<ng>, đ<m> thi<n> chí, tài năng và

ti<n> b<c> v< là chính quy<n> s< khuy<n> khích và t<o> đ<i> u< ki<n> đ< h< th<c> hi<n> hoài

bảo c<a> mình. H< không th< tin đ<><c> r<ng>, ngay c< nh<ng> c< s< t< thi<n>, nh<ng>

công tác c<u> tr< cũng b< nh<ng> viên ch<c> đ<a> ph<><ng> làm ti<n> tr<ng> tr<n>, nói chi

Mình Da Vàng

Tác Giả: Chu Lynh

Thứ Bảy, 29 Tháng 11 Năm 2008 03:16

đến để ăn.

- Nghe mà cháu nghe là m. Cháu nghe nói nghe ng ở Việt Nam ở đây có thành kiến

vì du học sinh.

- Đó là để ăn. Nghe không phải là t c. Vì nghe ng ở b n c a chú thì

không. Nghe c i, chú b o đ m, h r t c i m và th ng th n.

- Th a chú. Cháu là m t đ a con gái m côi t nh. T lâu cháu ch mu n đ c h c

hành, nghe hoàn c nh c a cháu th t khó khăn. N u không có bà dì và đ a em bà

con, cháu không bao giờ m đ n đ c x n y. Nghe mà qua đây, m i cái đ u không

Mình Da Vàng

Tên: Chu Lynh

Thị trấn: B, ngày 29 Tháng 11 Năm 2008 03:16

nhỏ cháu nghĩ. Ngôn ngữ, sinh hoạt, phong tục, mọi thứ đều khác với đất nước

mình.

- Tôi thấy cháu sợ quen. Ai mới qua đây cũng tâm trạng như cháu. Chú không tin cháu

thực sự như gia đình nhiều người con đi du học, khi qua đây, như ng du học

sinh lời phung phí ăn chơi, không màng đến chuyện học hành. Nhưng người bạn trẻ

của chú sẽ giúp cháu. Đi học ở nước ngoài là phải kiên nhẫn.

- Cháu không ngại đi học đó.

- Vậy là cháu thành công được mất nữa rồi đó.

Chúng tôi cùng cßi. Chiếc xe đã vß đßn nhà Bßo Trâm. Hoài Nguyên trß ở đây.

Khi Hoài Nguyên quay vào nhà, tôi nhìn theo dáng cô khuất sau mặt chiếc xe van.

Phßi đây là đßa con cßa ngßi lính cßng sßn đã gieo chßt chßc cho gia đình tôi

gßn năm mßi năm vß trßc? Nhßng hôm nay, khi nhßc lßi quá khß đau thßng, tôi

không mßt chút oán hßn. Chß nhß mßt tai nạn cßa chißn tranh. Nhß vßn nßc không

may mắn vào mßt giai đßn bßt hßnh cßa lßch sß.

Bây giờ tôi lßi hoài mong tßng lai đßt nßc sßn m trong tay lßp ngßi nhß Hoài

Nguyên. Có phßi là đßu khôn ngoan cßn phßi có khi nhìn vß tßng lai đßt nßc

bßng cái tình tß dân tßc nhißm mßu mà ngßi cßng sßn không thß có đßc? Dù sao,

Mình Da Vàng

Tên: Chu Lynch

Tháng: 29 Tháng 11 Năm: 2008 03:16

Hoàng Thanh đã nở nụ cười, đứa con đã đứng lên bằng cái nhìn khác, tâm lòng khác,

theo một tiếng gọi khác. Núi xanh và sông máu, qua hàng thế hệ trên quê hương

tôi, là bài học lịch sử qua đọt giá hiện bất cứ đọt nào, hôm nay với kẻ thù

sinh phận đẫm máu suy đẫm đứa con nọ thoát khỏi cơn mê lầm thế kỷ. Chiếc xe

lịch sử phận chẳng đã thản nhiên lăn trên con đường đẫm máu và nọ cội, cán nát

cội hương kẻ thân yêu của mình, bởi vì lịch sử chẳng có một con đường đi ...

Khi tôi rời sân khấu, hương tiếng vỗ tay nồng đôn đôn hương sinh viên, giáo sư,

thân nhân người chết hời trơ. Tôi nhìn và chiếc bàn tròn các sinh viên Việt

Nam đang ngồi. Góc một nóc là du học sinh. Họ đứng lên chúc mừng tôi. Một cô bé

trong số du học sinh chỉ mồm cười nhìn thi vị. Bà giáo sư Wilma Parker cho

tôi hay, bà rất xúc động ngay lúc đó về bài của tôi+ bà nói rằng tôi có quyền

Mình Da Vàng

Tên: Chu Lynh

Tháng: 29, Ngày: 11, Năm: 2008 03:16

hy vọng ng n i ban giám kh o. Tr c gi khai m c, ban giám kh o đã đ n chúc m ng và

cho phép tôi đ c nguyên bài thay vì tóm l c nh các sinh viên đ t gi i khác.

Có ph i đây là đ c ân dành cho gi i nh t toàn tr ng? M t đi u lý thú là tôi đã

nhìn th y các sinh viên Vi t Nam đ n tham đ khá đông, k c m t s du h c sinh

đã không ng i đ n h i tôi v nh ng nhân v t trong câu chuy n.

Ch ti c m t đi u. Hoài Nguyên đã theo B o Trâm di chuy n v ti u bang

Washington ba năm tr c. Ph i chi Hoài Nguyên có m t trong ngày hôm nay đ nghe

câu chuy n Mình Da Vàng, câu chuy n c a tôi mà cũng là câu chuy n c a cô, đ a

con c a m t ng i lính bên kia chi n tuy n. Và h n h t, tôi nghĩ đây cũng là câu

chuy n c a nh ng ng i Vi t Nam th i ly lo n, đ r i khi h t lo n ly, ch còn

Mệnh Da Vàng

Tác Giả: Chu Lynch

Thứ Bảy, 29 Tháng 11 Năm 2008 03:16

Ìi nhò ng mnh da vàng rách nát. Nhò ng là nhò ng mnh da vàng đò xòt thò ò ng.

Rò i có mò t ngày đò n nhau vò nò i chôn nhau cò t rò n, cùng thò p lên nhò ng nén nhang

tò tò i vò i tò tiên và ò ò c nguyò n cho nhò ng ngò ò i Viò t Nam đã nò m xuò ng trong

cuò c chiò n tranh vò a qua, bò t luò n tò phía nào và nguyên cò nào, đò ò c thanh thò n

nò i thò giò i nào đó, mò t thò giò i không binh đao và oán thù.